

Et tilbageblik på Toppurs historie – for nye og nyere medlemmer.

Det har været en fornøjelse at have haft lejlighed til at fortælle lidt om Toppur ved en et par medlemsaftner for nye medlemmer. Bestyrelsen har nu bedt mig om at skrive lidt om Toppur gennem næsten 29 år, som en slags forbrugeroplysning for nye medlemmer. Til medlemsaftnerne var mit indlæg suppleret med gamle numre af Toppur Nyt og Tølt samt vore private hestealbums.

Det kan ikke blive et korrekt historisk tilbageblik, men det som jeg husker. Gamle Toppur medlemmer vil uden tvivl kunne sige: ”Der husker du forkert, det var ikke helt sådan det forgik, du har glemt noget”. Men sådan må det jo være.

Som nye medlemmer har I her noget fra Toppurs liv som lokalforening for islandske heste.

Vi har oplevet utrolig meget i Toppur, og det er meget svært at skulle vælge, hvor meget der skulle tages med, for at I kan få en ide om, hvad Toppur er, og hvad vi engang gik rundt og foretog os med vore islandske heste. Jeg har valgt at blande årstal med lidt om de ture og arrangementer, som var centrum for vores Toppur Liv samt med et par uddrag fra et indlæg i Toppur Nyt fra 1994: ”Hvordan det hele begyndte”

Toppur Nyt

Toppur Nyt, mener jeg, startede allerede i 1977. I mange år var Toppur Nyt's indhold enten håndskrevne eller maskinskrevne artikler. Referater fra rideture, stævner og undervisning udgjorde en stor del af stoffet. Alt blev af redaktøren klippet og limet sammen til en master, som så blev fotokopieret på vore respektive arbejdspladser. Redaktørernes stuer var op til en udgivelse fyldt med fotokopier, der skulle samles, pakkes og sendes. Det involverede hele redaktørens familie.

Toppurs stiftende generalforsamling fandt sted i oktober 1976. Blandt stifterne var: Elin og Steen Lund-Thomsen, Knud Pedersen, Kjær Petersen (klubbens eneste æresmedlem), Birthe og Thorkild Bjerre samt Lissen og Kurt Ulriksen. Julie og jeg blev medlemmer i januar 1977.

I 1978 var vi 16 familiemedlemmer – ca. 50 personer og 13 enkeltmedlemmer. Af de gamle familiemedlemmer er vist kun Elin og Steen, Knud og hans Søn Bjarne, Jane og Jens Præstholm samt Julie, Camilla og mig tilbage.

Steen og jeg kom i Toppurs bestyrelse i 1978. Begge familier havde medlemmer i de første 15-20 år – ja Camilla er det stadig. I dag har nogle af de gamle endog 3.generation med i Toppur.

Arrangementer

Det årlige Toppurstævne for medlemmerne blev en del år afholdt på ridebanen ved Vore Mølle i Bidstrupskovene. Blandt konkurrencerne var også 3-gang – vi vidste ikke ret meget om Tølt – udover gangarter var der terrænridning, travløb, galopløb, behændighed og lydighed.

Efter flere år i Bidstrup flyttede vi til Amerika og derfra senere til Langå.

Stævnet i Bidstrup havde et særpræget indslag: Søndag morgen red alle rytterne ned til godset for at overrække godsejerinden en kongelig porcelænsfigur som tak for at få lov at låne bane og skov. Dette blev kvitteret med et besøg af hende og oberst Lunding (broncemedalje i Military, ved OL i Berlin 1936) til finalerne.

En meget vigtig disciplin ved alle Toppurstævner var Øltølt. Jeg har regnet ud, at jeg har deltaget i Øltølt 23 eller 24 gange, men er nu gået på pension.

Da vi med støtte fra Dansk Islandshesteforening fik en ovalbane i Langå, opstod tanken om at lave åbne stævner. Der var forskellige holdninger hertil, de unge ville have konkurrencer, de ældre lagde mest vægt på familiestævnet, men vi begyndte at invitere nabo-klubber, hvilket gik ganske godt.

Klubben har også afholdt en del juniorrytter-week-ends i Langå.

Efterhånden som alle kom til at ride bedre og bedre var det vel en naturlig konsekvens, da disse kom i bestyrelsen, at man forsøgte sig med åbne stævner. At de blev en meget stor succes, er der ingen tvivl om. Der var langt over 100 deltagende ekvipager. Disse stævner betød også utrolig meget for klubbens økonomi.

Det lukkede klubstævne blev så et én dags stævne, hyggeligt med god ridning.

Det er vist ikke for meget sagt, at Toppur blev næsten kvalt i succes'en med de åbne stævner. Det samtidig med, at banerne i Langå ikke længere kunne leve op til den nødvendige standard for et World Ranking stævne, betød, at der skulle findes på noget andet. Nogen fik en dristig og genial idé: Hvad med et vinterstævne på Vilhelmsborg?"

Idéen blev realiseret, med stor succes - også økonomisk. Vinterstævnet har foreløbig været afholdt 2 gange.

Efter at vinterstævnerne er blevet en realitet, er det lukkede klubstævne over 2 dage vendt tilbage, nu hvor arbejdet med de åbne stævner er flyttet til vinteren.

Den første Vesterhavstur blev redet i sommeren 1977:

" Sammen med nogle andre nye islænderfolk fandt vi så ud af at vi skulle på Vesterhavstur fra Skagen og nedefter. Problemet var, at vi kun havde 1 hest og vi skulle 3 afsted - Camilla var for lille. Hvad gør man så ? Man køber en hest til og låner en - og det var lige, hvad vi gjorde. Julie havde jo sat sig på Bleikur i mere end een forstand, så jeg måtte ud at finde en til mig. Den fandt jeg hos Beth og Fritz Haug i Fredensborg - Fenja en 6-årig ikke særlig tilredet hoppe. Og så tog vi afsted på Vesterhavstur.

Vi var meget uerfarne både ridemæssigt og turmæssigt. Alene den måde vi pakkede hestene på var et kapitel for sig - med plastikposer bundet med bindegarn osv. og hestene, ja vi havde jo aldrig fået noget undervisning, var totalt uden almindelig praktisk langturserfaring, viste ikke hvad halvparader var, ingen kunne - bortset fra Kurts hest, ride tølt så vi red trav og ukontrolleret galop ad støvede markveje og vores arme var blevet mindst 2 m længere, da turen sluttede - sådan følte det i det mindste.

Det var en stor og dejlig oplevelse, især da vi red rundt på den nylavede EM-bane i Skiveren - uden dog at gøre os forhåbninger om at gøre os gældende ved det efterfølgende EM for islandske heste samme år." (fra indlægget i Toppurnyt 1994)

Som sagt red vi over en 4-5 år, så langt vi kunne sydpå mod grænsen - når ikke kunne komme længere, startede vi forfra ved Skagen - og sådan blev det bare ved. Det var ikke altid lige let at skaffe tilladelse hos de magtfulde klitplantører ved Vesterhavet.

Men når vi fik forklaret, hvem vi og vores heste var, gav dem "Takt og tone for islandshesteryttere, var der ingen grænser for deres hjælpsomhed.-+

Vesterhavsturen blev efterhånden et tilløbsstykke, og det blev sværere og sværere at finde overnatningssteder og hestefolde. Nogle år var vi mere end 40 ryttere.

Turen var som regel noget af en stropetetur. Vi red ofte, som længste stræk 35-40 km på en dag. Turen, der havde 4 ridedage og én hviledag var som regel på ca. 125 km, så både vi og vores heste skulle være i rigtig god form.

Et år deltog Steen med krykker, efter at han havde brækket benet på vej ned af Store Troldhøj på en fastelavnstur. Han havde lånt Elin hest Bleik og lovet, at ville ride pænt og fornuftigt. Men Steen skulle som sædvanligt op på ST. Troldhøj, også selvom der var temmelig meget sne. Det frøs 10 grader, og ambulancen måtte helt ind for at hente ham.

Fastelavnsturen med ringridning blev ligesom Vesterhavsturen, skovturene og langdistanceridning med efterfølgende orienteringsridning i en udvalgt skov, faste punkter på årets program.

Fastelavnsturen foregik altid i Gern Bakker. I flere år startede vi hos Knud i Holmstol, red gennem Gern Bakker til ringridningspladsen hos posten. Derefter spiste vi suppe (som i dag) på Svostrup Kro, red tilbage til Knud, hvor Else serverede kaffe med hjemmebagte fastelavnsboller.

At vi i dag starter og slutter på Svostrup Kro er en god ting. Det kunne være noget hårdt at skulle ride fra kroen til Holmstol efter at have spist masser af suppe – suppleret med en øl eller to. Ringridningen foregår som den altid har gjort, og det er stadig sjovt at se rytternes kamp i galop med den lille ring. Efter ringridningen er der som altid fastelavn-boller, kaffe og en lille en til næsen, inden vi rider tilbage til Svostrup Kro til suppen.

Hammel Hestemarked deltog Toppur i i flere år, med ridning i et optog gennem byen, visninger af gangarter, lidt show og en 16 mands kvadrille. Vi fik 5000 kr. for vore indsats, som altid samlede mange tilskuere.

Når vi var kommet til bage spiste vi vores frokost, efterfulgt af al det Othellolagkage vi kunne spise, og som vi brugte nogle af de 5000 kr. til.

Vi må også have lidt om klubbens økonomi med her. De skiftende bestyrelser har klaret klubbens økonomi ganske godt. I begyndelsen tog vi en lille ”overpris” for deltagelsen i de forskellige arrangementer. Et over skud på en ridetur på 200 kr. eller 6-800 kr. fra en Vesterhavstur, gjorde at vi kunne bruge penge på tilskud til undervisning og til at sende dygtige ryttere på instruktørkursus. De uddannede betalte så deres ”gæld” til klubben ved gratis at undervise andre af klubbens ryttere over nogle gange.

I dag er klubben overordentlig velkonsileret og på sidste generalforsamling blev det foreslået bruge nogle af penge til fællestransporter, der kan ofte kan løbe op i ganske store beløb for de, der ikke har egen transportmulighed, men som gerne vil med på skovture, Fastelavnstuur o.s.v.

Undervisning har altid haft en høj prioritet i Toppur. Oprindeligt havde vi to faste undervisningsweek-ender om året. Som undervisere havde vi både danske og islandske instruktører, som også var kendte ryttere og hestefolk. Vi havde også dengang i bestyrelsen den opfattelse, at skulle vi have noget ud af vores heste – skulle vi også kunne ride dem. Ridemærkerne, som nu er taget op igen blev indført i 1982. Vi var mange Toppurmedlemmer, der tog Ridemærket dengang

Toppurfesterne kom i gang bl.a., fordi vi syntes, at det kunne være sjovt at se hinanden i pænt tøj – herrerne skulle helst have slips på. Vi mødtes i et forsamlingshus – og så gik det bare derudaf, godt med mad og drikke, sange, underholdning, dans m.v.

Vi havde mange gode fester. Én af de mere mindeværdige var Toppurs 10 års jubilæum. Vi fik ”alt godt fra Island” lavet efter de rigtige opskrifter. Der var adskillige gode indslag som f.eks. Steen, der med rumsterstang, sang ”Vi er jo alle i samme klub” med tegninger af Peter, der illustrerede forskellige medlemssituationer. Der var Heini’s sang ”Vore heste kommer fra Island” skrevet til lejligheden.

Jeg tror, at vi i den anledning, eller måske til en Vesterhavstur, lavede Toppursangbogen.

Toppurfesternes clou var dog overrækkelsen af "Årets flodhest" til den rytter, der i årets løb, havde kvajet sig mest – under et hestearrangement. Årets flodhest er still going strong.

Bededagsstævnet var også en stor begivenhed. Der var masser af konkurrencer – gangarter (i starten også i 3-gang), terrænridning, fælles skovture og nogle formidable rytterfester. Ved nogle af de første stævner, kunne, det at se en hest, der tøltede rigtigt, få deltagerne til at smide alt, hvad de havde i hænderne – bare for at se fænomenet. Terrænridningen gik – ligesom til Toppurstævnerne – ret ofte vildt til.

En af de oplevelser ved et Bededagsstævne, der har gjort størst indtryk på mig, er fællesridturen i Boller.

Det var en aftentur til Horsens fjord, hvor vi holdt pause i en kæmpefold sammen med vores heste – med udsigt til den blikstille fjord, spiste vi pizza, dansede til spillemandsmusik, i mens ca. 90 heste gik rundt mellem os dansende, spillemændene og pizzaerne.

På Vikingetræffet i 1977 havde vi ikke heste med, men de efterfølgende rigtig mange år havde Toppur en ret stor teltlejr. Vi red ud over opvisningen nogle fantastiske ture i Mosgaardskovene. Vi var ret vilde dengang, men det har jo ændret sig temmelig meget – både vores ridning og selve Vikingetræffet.

Ved alle arrangementer deltog ret mange ryttere. Vi havde den fordel, at alene bestyrelsen med ridende børn let kunne stille med 12-15 ryttere.

Familiernes aktive deltagelse i de forskellige arrangementer blev prioriteret meget højt – også selvom det betød, at næsten lige meget hvor et arrangement blev holdt, måtte vi til og fra arrangementet køre to gange med heste. En overgang kørte vi også for de yngre ryttere, der ikke selv havde transportmuligheder. Vi har haft rigtig mange dejlige skovtursridt rundt omkring i Jylland.

Det er umuligt at få alt med. Jeg håber, at mit bidrag har givet Jer en lille fornemmelse af den klub, I er medlem af, så jeg må hellere holde her.

Lad mig gøre det med et udpluk af indlægget fra 1994:

Jeg tror ikke, at andre, der ikke har oplevet det samme som vi "gamle" vil kunne forstå, hvilken udvikling vi har været med i. Personligt synes jeg, det er godt for alle de, der har fået islandske heste i de senere år, at de ikke skal gennemgå det samme som vi "gamle" for at blive rigtige islænderfolk - jeg kunne i alle tilfælde godt have tænkt mig både at kunne tølte og pakke en hest lidt bedre end på min første Vesterhavstur - men jeg ville heller ikke have været den oplevelse foruden.

Hans.